

הוא היה מוצה כהר ורגוע כאגם

וכולו אמר אבל עצור ומאופק — הסיני נון הכללי של מישפחת אל-סאדאט בי ימים אלה. ישבנו בטרקליון, על השולחן ממול עמדה תמונה גדולה של אנוור. כעבור שתיים-שלוש דקות נכנסה ג'יהאן. שאלתי את עצמי מראש: איך לקבלה? מה אומרים בשעה כזאת? איך מתנהגים? אך כל זה נשכח ברגע שנכנסה לחדר. כבר לפני ארבע שנים, כשפגשתי לראשונה (הייתי אז הישראלי הראשון ש-הכירה בחייה) התפעלתי מכישרונה זה של אשת-הנשיא, בעלת הפשטות של אצ"ל לה אמיתית, למנוע כל מבוכה אצל אורי-חיה, ולתת להם כבר בשנייה הראשונה את ההרגשה שהם מבקרים בבית-ידיד. הפעם, בנסיבות הטראגיות, בלט כישרון זה במיוחד.

ישבנו ג'יהאן דיברה. בפשטות, כאילו הפסקנו לשוחח רק אתמול. בשטף, בלי היסוסים. כאחת היודעת בדיוק מה על ליבה, והמוצאת, אולי, פורקן בדיבור על הטרגדיה שנפלה בחלקה. הסתכלתי בעיניה, מאחרי המשקפיים. הן לא נראו כאילו בכך. אך הן נראו כאילו הן מתאמצות מאוד-אמור שלא לבכות.

היא לבשה שימלה שחורה פשוטה, והיתה מטופחת כרגיל. בצורה בלתי-בורלת. רק החיוך הרגיל שלה נעלם. היא דיברה בלי פאתוס, בלי יומרה, מבלי

מיהרתי אל בית-הנשיא במרכז העיר, הבניין השמור עתה ביותר בקאהיר כולה. גושי-הבניינים שבו הוא שוכן מוקף בשרר שרת של שוטרים במדים לבנים וחיילים לבושי-חאקי. התנועה לפני הבית הופיסקה.

ענת סרגוסטי, צלמת-המערכת, ואני עברנו שתי שרשרות של אנשי-ביטחון, עד שנפתח השער הקטן לביתו הפרטי של אל-סאדאט — בית לבן נאה בגינה מטורפת, ליד הבניין הלבן הגדול והמהודר שבו נמצאה לישכת-הנשיא. אחמד פאווי, מזכירה של ג'יהאן, המתין בראש המדרגות הלבנות. גם את אחמד המשופם, המדבר אנגלית ואוכספורדית הרוטה, הכרתי לפני ארבע שנים. הוא היה מדוכא,

אך בשעה 4 צילצל הטלפון בחדרי במלון הילטון, שעל גדות-הנילוס. הדובר הו-דהה כמוזכר בכיר בלישכת-הנשיא, והוא ביקש ממני סליחה, הגברת אל-סאדאט אינה חשה בטוב, הודיע, וביטלה את כל פגישותיה לאותו יום אחר-הצהריים. האם אוכל לבוא אליה למחרת היום?

הבעתי את צערי, וציינתי שעלי לטוס בחזרה לישראל כבר למחרת, השכם בבוקר. ביקשתי מן האיש למסור לה את הנחומים.

בשעה 5 צילצל הטלפון שוב. שוב דיבר המזכיר, הגברת ג'יהאן אל-סאדאט, אמר, שמעה מפיו כי אני עומד לטוס למחרת היום בבוקר, והחליטה לקבל את פניי, על אף עייפותה. האם אוכל לבוא?

ל שבתאי אצל בוטרוס בוטרוס-ע'אלי בארמון שר-החוץ בכיכר-השיחרור, הינקראת עתה כיכר-סאדאט. בתום השירחה, שהיתה שלא-לפירוטום, שאל אותי השר, איש מבריק מבחינה אינטלקטואלית אך פשוט-הליכות, אם יוכל לעזור לי במשהו.

אמרתי: אני מרגיש שאיני יכול לצאת ממצריים מבלי להביע את תנחומי-האישיים לג'יהאן אל-סאדאט. אך איני רוצה להתפרץ אליה, ואיני יודע אם ביקוריי תנחומים רצויים לה.

למחרת היום הגיעה אלי הודעה דחופה ממישרד-החוץ: ג'יהאן אל-סאדאט תקבל אותי בשעה 5 אחרי-הצהריים באותו יום. ציפיתי בהתרגשות-ימה לשעה היעודה.

ג'יהאן ובנותיה ליד הקבר הפתוח סגנון עצור ומאופק

**ברגע האחרון
הבין סאדאט
שזוהי התנקשות בחייו.
הוא קם על רגליו
וקרא: „לא!”**

להרגיש בצורך להבליט את גודל האסון והכאב. משרת נכנס והביא מגש ועליו קפה, תה ומשקה אדום, כנראה מיץ-רימונים. הוא הגיש לי קפה התכוונן להגיש לגיי-האן את המשקה שלה. אך היא רמזה לו לשרת תחילה את ענת הצלמת, שישבה במרחק של כמה צעדים מאיתנו. לא ערכתי ראיון. באתי להביע תנחומים. לא רשמתי את הדברים שאמרה. אך הם נחרתו בזיכרוני, ואני מרגיש צורך למסור אותם לציבור הישראלי, כדי לשתף אותו בחווייה.

קרובם כן, סיפור המעשה המחריד עצמו, כפי שהשתקף בתיאורה: ג'יהאן היתה ביציע-המכובדים בעת ה-מיצעד השפתיים בטראגדיה. אנוור ישב מלפניה, על בימת-ההצדעה, והיא ירשה קצת מאחור, יחד עם ארבעת נכדיה. אין זו אמת שאל-סאדאט קם להצדיע, כאשר הסתערו עליו המתנקשים. כאשר הם רצו לעברו, הבין ברגע האחרון מה מתרחש. הוא קם וקרא „לא!” נראה כי רצה להגיד לחוסני מובארק, שישב לימין, כי זהו קשר. אך הוא לא הספיק.